

Lenka
Chalupová

POMNĚNKOVÉ MATKY

motto

Pomněnkové matky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

Lenka Chalupová
Pomněnkové matky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

POMNĚNKOVÉ MATKY

Lenka
Chalupová

POMNĚNKOVÉ MATKY

motto

Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom, co ji dočtete? Tak ji pusťte dál do světa!
Vše potřebné se dozvíte na **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

Každoročně si svět 25. května připomíná Mezinárodní den pohřešovaných dětí. Je věnován vzpomínce na děti, které zmizely beze stopy, a zároveň vyjadřuje podporu rodičům, kteří o svých potomcích nemají žádné zprávy. Symbol tohoto dne, pomněnka, nese silné poselství: „Nezapomeň na mě.“ Právě tato drobná květina se stala symbolem naděje, solidarity a víry, že se ztracené děti jednou vrátí domů.

*Pomněnkových dětí jsou na světě tisíce.
Stejně jako pomněnkových matek.
Jejich příběhy jsou různé.
I takto může vypadat jeden z nich.*

Prochází kolem baziliky Navštívení Panny Marie a s přivřenými očima se dívá na sousední hospic. Historická budova působí klidně, důstojně, ale v tomhle čase v sobě nese melancholii blížící se zimy. Stromy, které místy zasahují do fasády, jsou zlehka zasypány sněhem a obnažují okna, za kterými se skrývají smutné příběhy. Fasáda má místy oloupanou omítku, ohmatané hnědé dveře jsou zčásti prosklené. Dora do nich vstupuje nejistě, takřka bázlivě. Netuší, co ji za nimi čeká a do jakého prostoru se přenese. Vlastně... táhne ji sem jenom zodpovědnost a povinnost. Necítila, že by tím hnacím motorem byla krev. To rozhodně ne. Čeňka jako otce nikdy nevnímala, spíše jako strýce. Hodného, milého, ale vzdáleného.

Zatřásla se zimou, venku bylo mínus pět, sněžilo, a navíc začal foukat silný vítr. Když šla po schodišti nahoru, cítila, jak vnitřkem budovy profukuje. Kosti v těle ale měla zmrzlé z jiné věci. Po letech zase uvidí Čeňka, toho boдрého donchuána, který se sem tam zjevil u nich doma. Vozil jí hašlerky, předvedl pár kouzelnických čísel a pak ukázal své magické číslo se zmizením. Vždycky tak dvě vteřiny předtím, než mu máma

stačila vyčíst, že jí zase neposlal stovku pro Dorku, vyloupil z pusy pingpongový míček, zaculil se, vyplivl ho a řekl: „Teď přijde vrcholné číslo, zavřete oči.“ A než jim mžikla víčka dolů a nahoru, byl už dávno dole na ulici. Máma pak nadávala, že se vždycky nechá obalamutit, a táta ji uklidňoval, že snad vydělává dost na to, aby Dorku uživil a nemusel chtít peníze po takovém... komediantovi, jako je Čeněk.

„Jdete za panem Mádlem?“ odchytila ji v prvním poschodí sestřička a už ji posunovala do dveří s římským číslem tři. Dora udělala tři kroky zpět, dech se jí zúžil, srdce se zastavilo... a pak zase naskočilo.

„Jak na tom je?“ stačila se ještě zeptat, ale sestra už ji popostrčila dovnitř a zavřela za ní dveře. V místnosti byl prapodivný puch. Zatuchlina smíchaná se zápachem moči a jídla, před kterou musela zadržet dech. Pokoj byl malý, ale praktický, vylepšený políčkami, na nichž měl Čeněk své staré kouzelnické rekvizity a fotky v nových rámečcích. V jednom z rámců se zubila i ona, na černobílém snímku mohlo být Doře tak pět let. Dokonce si vybavila i situaci, kdy ji takhle zvěčnili. Čeněk si ji tehdy půjčil na víkend od mámy a táty, vzal ji do své zahradní maringotky, kde se o ni starala jedna z mnoha slečen, které mu dělaly společnost na slaměné matraci pohozené na zemi pod miniaturním okýnkem. Bylo léto a ona si prázdniny na venkově náležitě užívala. Spala na nafukovače pod hvězdnou oblohou, ráchala se v malinkatém bazénku vyrobeném ze starých skruží, běhala po louce a chytala motýly do děravé sítě, kamarádila se s cikánskými dětmi i jejich chundelatou havětí. Jenže když se vrátila domů, byla poštipaná od blech a měla vši. Máma zuřila, táta

jí poléval vlasy petrolejem a oba svorně nadávali na Čenka, toho nezodpovědného ožralu.

Teď ale pohled na něj nemohla vydýchat. Vždycky jí připadal strašně velký, mohutný, ramenatý, pěkný, tmavovlasý, okatý, s drsným strništěm na tváři. Teď tu ležel muž scvrklý jako rozinka, hubený, kostnatý, šedivý, s očima vodnatýma, vyhaslýma. Jeho kouzelnické prsty se zdály být bez citu a bez energie, vypadaly jako odumřelé pahýlky vadnoucího stromu. Díval se na ni a ona na něho. Ani jeden z nich nechtěl nebo neuměl prolomit mlčení, ani jeden z nich neměl sílu vyslovit aspoň pozdrav.

Pohladila ho po tváři a dala mu pusku na čelo. Usmál se a chytil ji za malíček. Držel ji jemně, jako když malé dítě svírá při kojení mámin prst. Dorka si k němu sedla a beze slova se na něj dívala.

„Jsi podobou do našeho rodu,“ řekl po chvilce, „vypadáš stejně jako moje máma, tvoje babička.“

To měl Čeněk dozajista pravdu. Byla vysoká, snědá, s rameny jak Frištenský. Měla široký obličej, plné rty, ostrý nos, velké hnědé oči a černé vlasy, které ještě nestačily poznamenat ani první šediny. Do máminy rodiny nebyla zcela určitě. Kam se tam podívala, viděla jen drobné, mírně nahrbené postavy, úzké obličejové rámované světlými vlasy, tváře s pihami. Někteří příbuzní byli i mírně nazrzlí, s pletí, co měla tendenci k červenání a nesměla se vystavovat slunko. Ženy byly zásadně ploché, v pase útlé, objem nabíraly jen v bocích. Zatímco ona připomínala spíše jednolitý válec vysoustružený z pevného špalku, aniž by se nože soustruhu nějak výrazně zakously do dřeva. Ani pas, ani boky, ani zadek...

„Jak se máš, Čenku?“ zeptala se, ale hned jí ta otázka přišla úplně pitomá. Jak se asi může mít člověk, kterému už smrt dýchá na záda? Kdyby špičkou jazyka nelízal poslední dny svého života, asi by ji sem nezvali, nevolali by a neprosili o návštěvu. Dokonce jí říkali, že Čeněk Mádl nemluví o jiném přání než o setkání s Dorou. Svou jedinou dcerou.

Moc si toho říct nestihli, každé slovíčko ho vysilovalo, ubíralo mu dech i energii. Za celou hodinovou návštěvu po ní chtěl jediné – aby mu odpustila. S klidným svědomím mu to odkývala, i když popravdě řečeno vůbec netušila, co by mu měla odpouštět. Čeněk rozhodně nebyl typický táta. Spíš podivín, poustevník, komediant, blázen, šílenec, bonviván a dobrodruh, bohém, démon a kvartální alkoholik... ale jí, Doře, nikdy neublížil. Ani netrpěla tím, že by jí otec v životě chyběl. Když jí byly necelé dva roky, máma si našla skvělého muže, který ji měl za dceru, a ona jeho za tátu. Všechno klapalo tak nějak v harmonii, její rodina žila bez velkých výkyvů a vzrušených emocí, jen jednou za čas rozčeřil poklidné vody rozevlátý muž jménem Čeněk.

Viděla ho naposledy ve svých pětadvaceti, když se jí narodila Míša a ona měla neodolatelnou touhu pochlubit se svému biologickému otci vnučkou. Vykouzlil jí nad kolébkou papírovou růži, řekl pár otřepaných hospodských frází... a pak se zase vypařil jako pára nad hrncem. Od té doby se neviděli a neměli o sobě žádné zprávy. Asi je nic nenutilo k tomu, aby své životní řeky spojili v jeden tok. Krev, která byla jejich pojítkem, připomínala spíše poklidnou tůňku bez dravých ryb. Nebýt včerejšího telefonátu, ani by nevěděla, že umírá v hospici na Svatém Kopečku jen pár kilometrů od jejího domova.

Zvedla se a chtěla odejít, už měla ruku na klice, jenže Čeněk ji zavolal zpět. Sestřička netrpělivě stála na chodbě, nakonec ale chápavě poodešla. Věděla, že někdy lidé chtějí svým blízkým říct ještě pár slov, která nejsou pro cizí uši. Tenhle dům vyžadoval víc pochopení, laskavosti a citu než jakýkoliv jiný.

Dora znovu usedla na polstrovanou židli, chytla Čenka za kostnaté ruce a zblízka se mu zadívala do očí.

„Bojím se umřít,“ řekl jí nečekaně. Chápala ho, ale slova útěchy vyslovit neuměla. Taky co říkat... To je dobrý? Bude líp? Napadlo ji, že možná čeká na nějaké požehnání, jenže jako nevěřící mu nemohla posloužit. Neznala Otčenáš ani Zdravas Maria, prožila léta socialismu a normalizace v lampasácké rodině, v době, kdy pokleknout v kostele bylo vnímáno jako větší provinění než souložit ve veřejném domě. Tátův chrám byla kasárna na letišti, jeho oltářem byl buzerplac, a když se klaněl, tak před silou ‚ocelových ptáků‘, s nimiž prorážel nebe.

„Všichni se bojíme smrti,“ odpověděla mu, jak nejsmířlivěji uměla.

„Ale já se bojím kvůli Arnoštovi,“ zašeptal tak, jako by měl obavy, aby ho staré stěny domu nezahlasyly.

„Arnoštovi?“ zeptala se nechápavě.

Povystrčil bradu a kývl: „Ano, Arnoštovi Adamcovi.“

Chtěla se zeptat, kdo to je a proč by zrovna jakýsi Arnošt měl být příčinou jeho strachu, ale to už se nedozvěděla. Zhluboka se nadechl, vysíleně zavřel oči a jeho ruka spadla dolů z postele. Úplně bezvládně. Zděšeně volala sestru, dokonce tak, že přiběhla dovnitř i s lékařkou, která sloužila noční

směnu. Uklidnily ji, že Čeněk Mádl neumřel, je prostě jen unavený, vysílený a malátný.

Když se přemístila z pokoje do lékařčiny pracovny, položila doktorce zcela logickou otázku: „Kolik dnů nebo měsíců otci ještě zbývá?“ Slovo „otci“ vyslovila s tvrdým přízvukem. Čeněk přece nebyl táta, a když to pojmenování rezonovalo ve vzduchu, cítila se provinile vůči tomu, kdo ji vychoval a miloval. Doktorka ale její pocity nesdílela. Jak by taky mohla? Doře se spíš zdálo, že je netrpělivá a útočná. Pak si uvědomila, že je spíš precitlivělá ona. Žena naproti ní ji rozhodně neměla v plánu trápit výčitkami nebo jí dělat moralistickou přednášku. „Váš táta se sem dostal ve špatném stavu. Je v posledním stadiu rakoviny, dlouho to podceňoval, můžeme mluvit o dnech, maximálně o měsících. Řekněme do jara, déle určitě ne. Tišíme mu bolest. Naše sestřičky a pečovatelky se o něj starají, ale on volá jenom vás. Celé noci slyšíme z jeho pokoje vaše jméno.“ Zdálo se Doře, že lékařka čeká, až jí poví svůj životní příběh spojený s člověkem jménem Čeněk Mádl, nebo je jen podezírává?

„On je můj otec, ale jen biologický. Stýkala jsem se s ním občas tak do osmi let, pak už...“

Lékařka ji přerušila. „To teď není podstatné, my se nebudeme o pacientově cestě, ale o cíli. Důležité je, že vás potřebuje a vy k němu nejste hluchá. Jsem ráda, že jste za ním přijela. Můžete sem za tátou kdykoliv. Každý z našich klientů má na pokoji lehátko pro případné návštěvy, klidně s ním můžete strávit i celou noc. Taky by nás zajímalo, když je váš otec ženatý, proč se o místo u jeho lůžka nezajímá Johanna Mádllová. Ví, že má muže na smrtelné posteli?“

Dora chtěla něco říct, ale nešlo to. V krku se jí udělal velký kynutý knedlík, který bobtnal a klouzal tak, že se začala dávit. Pastorační pracovnice, která byla v místnosti, jí dobře volenými slovy poskytla první psychickou berličku. Pocit klidu jí ovšem dlouho nevydržel. Za chvíli zase vyhřezla na povrch úzkost, která snad musela být nasáklá ve stěnách hospice.

Celou cestu do Přerova provzlykala. Brečela tak srdceryvně, až skoro neviděla na cestu, před očima měla střídavě černo a mlhavo. Bylo štěstí, že dojela domů bez jediného škrábance. Když zajižděla na parkovací místo, zkontrolovala pohledem okno u balkonových dveří. Svítilo se v něm, takže je Pavel doma. Věděla, že u svého muže najde náruč, kterou teď zoufale potřebuje. Že když se k němu stulí a on ji začne hladit přes šiji až po kotníky, bude zase dobře. Než zaklíněná do svého muže usnula, vzpomněla si na Šárku Jordanovou, která ji učila zklidňující dechová cvičení. Nadechla se a vnímala, jak vzduch vstupuje do jejího těla nosem, plní plíce a pak ho opouští ústy. Počítala do čtyř, pak zadržela dech... a celé to opakovala.

Šárka Jordanová zkontrolovala nástěnný kalendář a udělala si do něj významnou tečku s popiskem „test“. Shodila župan, pak prádlo, a nakonec došla do koupelny nahá.

Stoupala si zeširoka nad vanu a nastavila pod sebe průhledný kalíšek. Zavřela oči a dala mozku signál, aby spustil moč, ale ten nereagoval. Nevycedila ani kapku. Otočila kohoutkem, aby jí tekoucí voda psychicky pomohla se vyčurát. Dělávala to tak i dceři, když ji v roce a půl chtěla konečně naučit na nočník.

Jakmile tekla voda, malé Iglice se námahou orosily oči a za chvilíčku hrál hrníček pochvalnou melodií. Iglika nad ním stála a radostně si tleskala. A někdy, než ji máma odchytila, si stihla v tom svém čuráníčku pocachtat i obě ruce.

Příjemná vzpomínka lechtala Šárku Jordanovou u srdečního svalu a naplňovala ji nadějí, že ještě zažije ten krásný pocit být matkou. Odložila kalíšek s močí na pračku a v hlavě teď živila jedinou myšlenku. Myšlenku na dvě čárky, které se přece jednou musejí objevit. Dvě červené // na bílém proužku, který právě držela v ruce... Její statistky, pečlivě vedené v zeleném deníčku, mluvily jasně: kvůli těm dvěma proužkům spala za posledních osm let s třidevadesáti muži – s chlapy, které nemilovala, mnozí se jí dokonce hnusili, štítla se jejich penisů i spermatu, nenáviděla je za jejich nenasytlost, za perverzní sexuální hru s neznámou ženou, která je vzrušovala... ale jen tenhle závod za mužským orgasmem jí mohl zajistit, aby se v její děloze zahrnilo dítě, po kterém zoufale toužila. Musela si odmyslet smyslné, natěšené ksichty, rozechvělé ruce, zpocená záda a hořký pach samců, kteří ji toužili dostat až na orgastický Olymp. Přitom netušili, že o tyhle vrcholy Šárka vůbec nestála. Pachtila se jen za tečkou na ultrazvuku, za skvrnkou, která by jí dala naději.

Zelený deníček, pečlivě uložený pod polštářem, obsahoval i další položku, která honbu za živou fazolkou provázela. Peníze. Za deset let zaplatila za hotely v republice i mimo ni sto padesát šest tisíc korun, natankovala do auta benzín za šedesát tisíc a na nemalou částku ji přišlo i krajkové prádélko, podvazky, punčochy, korzety, tanga a lodičky na jehlách, díky kterým ty samce dojila až do odkrvení všech údů. Peněz ale

nelitovala, věřila, že jednou to vyjde a jeden z těch nadřazených chlapů z ní udělá matku. Jejich příjmení neznala, nechtěla je vědět, záměrně si je nezjišťovala. Odmítala tenhle shluk písmen, který jim dodával identitu. Zelený zápisník v každé z kolonek schovával o majiteli spermatu jen kusé informace, které si od nich brala se stejnou samozřejmostí, s jakou si jiné ženy berou od prodejce reklamní vzorek krému proti vráskám.

Dlouhé minuty nechávala bílý proužek na pračce, aby vyschl a odtajnil dvě čárky... a jako pokaždé si do ruky vzala notes, aby aspoň letmo vzpomněla na milence, který před dvěma nebo třemi týdny pronikl do její vagíny, protože mu řekla, že se chrání. Vždycky se musela smát. Naivní, hloupí a důvěřiví chlapi... Pitomci! A to přitom na všech dostupných seznamkách zatrhávala políčko se zkratkou VŠ, aby měla jistotu, že do sebe pouští kvalitní geny. Nedovedla si představit, že by jednou přivedla na svět děcko hloupé, nebo i mírně natvrdlé, neschopné proplouvat školou stejně úspěšně jako ona. I Iglika byla inteligentní holčička, výjimečně nadaná na tanec, pozorná, vnímavá a pohotová. V pěti letech už četla, uměla počítat a odečítat do dvaceti, mluvila bez problémů česky i bulharsky. A to její otec neměl ani střední školu. Jenže za tím nebyla jeho hloupost nebo nízké IQ, nýbrž bohémská povaha, která ho pořád kamsi hnala a dělala z něj notorického útekáře. Byl flink, ale ona ho milovala.

Šárka dopila kávu a odběhla ke krabičce s nápisem „mama test“. Dychtivě vytáhla tenoučký proužek, zavřela oči a pak je rychle rozevřela dokořán, aby si přečetla odpověď.

Byla negativní. Jako zatím vždycky.

„Do hajzlu!“

Na proužku se skvěla jen jedna jediná slabounká čárka, která jí jasně oznamovala, že zase není těhotná. A to si schválně v lékárně koupila test s citlivostí 10 mIU/ml, který je považován za optimální. Výrobce sliboval, že tahle souprava zjistí rané stadium těhotenství už šestý den po oplodnění, kdy teprve dochází k uložení embrya v děložní sliznici a následné produkci hCG hormonu. Jako lékařka sice takové rychlosti mohla stěží uvěřit, ale upnula se k ní.

Znovu vzala do ruky zelený deníček a zlostně z něj škrtla nejčerstvější údaj. Michal, 33 let, učitel angličtiny, sportovec (kajakář!), rodiče i sourozenci zdraví, blondák, hnědé oči (pěkná kombinace), výška 185 cm, váha 92 kg, hnědá piha na levé tváři. Poznámka: Chtěl to jen zezadu (asi mindrák, malý penis), jinak bez viditelných vad či abnormalit. Tři soulože za dva dny (večer, ráno), nenáročný, málo povídavý, povaha spíše introvertní, mírná, poddajná.

Povzdechla si. Proč?

Je přece zdravá, má pravidelný menstruační cyklus i ovulaci, jí zdravě, chodí na jógu, každý den dělá dechová cvičení. Její psycholožka ale měla na její stále se opakující otázky jinou odpověď: „Vaše psychika je pořád nalomená, musíme více zapracovat na vizi ‚vnitřního hnízda‘ a soustředit se na hluboký brániční dech.“ Hnízdo v břiše. Dech. Psychika! Souhrn všech procesů a stavů, které se odehrávají v hlavě. Její narušený vnitřní svět. Bolest v té části mozku, kde je zakódovaný mateřský pud.

Zklamání musela zalít hořkou bylinnou kořalkou, která jí tuhla na jazyku a příjemně se rozlévala do žil. Zrovna tenhle muž se jí tak, ale tak moc líbil. Dokonce by mu odpustila i to,

kdyby do ní místo dvou plánovaných chromozomů XX vpus-
til XY. Po synovi sice nikdy netoužila, ale ve svých myšlenkách
si už mnohokrát připustila, že i to se může stát. Pamatovala si
i jedno africké přísloví, které jí její manžel řekl těsně před
porodem Igliky, kdy ještě netušili, jestli z ní vypadne holka,
nebo kluk. Prý: *Porodí-li matka syna, je hrdá, porodí-li dceru,
je šťastná.*

Teď byla Šárka odhodlaná být i hrdá, ačkoliv štěstí pova-
žovala za vyšší stupeň rozkoše.

Dorina matka Terezie Weberová patřila k ženám, které mají
rády život a umí si ho užívat. I když už jí na krk dýchala sedm-
desátka, pořád se snažila být lidem prospěšná. Jako bývalá
zdravotní sestra to měla prostě v krvi. Angažovala se v něko-
lika sdruženích, dělala přednášky pro důchodce, pořádala
v místní tělocvičně seniorská cvičení, chodila do nemocnice
číst pacientům knihy, občas vypomáhala v Českém červeném
kříži, ale především vedla osmým rokem Ženský klub Sluneč-
nice, který v Přerově kvetl s podporou církve, města i kraje.
I její muž vládl ještě tělem i duchem, byl povahou optimista
a založením vtipálek, takže se ani v penzi nenudili. Navíc byl
technicky i počítačově zdatný, a tak spravoval pro Slunečnici
webové stránky, vkládal tam odkazy, pozvánky, fotky, po-
chvaly i nápady, kterými ho ženy zahrnovaly. Oba měli pořád
proč žít. Radost jim dělaly i děti a děti jejich dětí. Dorka, ač
z prvního Tereziina manželství, byla odmalinka velkou lás-
kou Ludvíka Webera. A jejich společný syn Tomáš zase splnil

otcovy představy a stal se stejně jako on vojákem z povolání. Ona sice z téhle volby nadšená nebyla a šílela pokaždé, když syn balil bágly do Afghánistánu, ale časem si zvykla. Věděla, že jakmile někdo jednou oblékne uniformu, neřídí se svým chtěním, kalendářem ani počasím. Když remcala, zvednul Ludvík prst a zeptal se jí: „Víš, co kdysi řekl Ammianus Marcellinus? Sluší se, aby voják spíše poslouchal, než mluvil!“ Koneckonců, on byl taky zvyklý nekomentovat rozhodnutí shora, takže když dostal rozkazem, aby odešel z hlučné Prahy do poklidného města v blízkosti Olomouce, ani na okamžik nezaváhal. Skoro před čtyřiceti lety tak vyměnili hlavní město za hanácký Přerov a nikdy toho nelitovali.

V posledních dnech byla ale Terezie tak trochu zaskočená. Ne rozčarovaná, naštvaná nebo roztrpčená, spíše ji přepadly pocity, které prožívat nechtěla a do nichž byla dotlačena. Začalo to tím, když jí Dorka zavolala, že Čeněk umírá. Její první manžel – chlap, s nímž prožila třináct let svého života a který jí svým nezodpovědným přístupem drtil kosti v těle na masokostní moučku. Nebýt Ludvíka, který jí opět vlil krev do žil a pomohl postavit se na nohy, asi by dnes přežívala v pavlačovém pražském bytě a postávala na ochozu s drbnami, které by jí dělaly společnost. Čekala by na muže, až se na vratkých nohou vrátí z lokálu, pohádali by se, šli spát... a druhý den nanovo. Byla by zakyslá, nešťastná, zlostná, nenasycená životem, neschopná posunout se dál. To, že se rozhodla škrtnout minulost a udělat krok do neznáma, byla vlastně obrovská smělost... no, možná by dnes řekla až opovážlivost, nebo dokonce drzost. S Ludvíkem se znala sotva půl roku, když jí nabídl, ať s ním jde bydlet do Přerova. A ona na to kývla.

Psal se únor roku 1975, Dorce byly právě dva roky a začínaly spolu nový život po boku chlapa, který pro ně mohl být vysvobozením, ale i zklamáním. Dodnes nechápala, že po šesti měsících jejich víceméně tajného scházení za Čenkovými zády našla odvalu sbalit kufry, sednout do Ludvíkova béžového žigulíku a odjet tři sta kilometrů daleko. Do města, o němž nevěděla nic víc, než že je tam letiště, chemička, Meopta, strojírna a řeka Bečva. Věděla, že utíká před svou minulostí... v náručí města, které ji neznalo, se jí zapomínalo dobře.

Dostali krásný třípokojový byt na Leninově třídě, Ludvík nastoupil na letiště, Dorka šla do jeslí na Gottwaldově sídlišti a ona začala pracovat na interně přerovské nemocnici, pár kroků od jejich domova. V březnu toho roku se rozvedla s Čenkem Mádlem a v dubnu se provdala za Ludvíka Webera. V té době měla jasno. Ano, tak to má být, nejančím, nedělám hlouposti, směr i cíl jsou v pořádku. I role byly jasně dané. Nechtěli Čenka ošidit o Dorku, ale zároveň mu nehodlali dělat plané naděje do budoucna. Pozvali ho k sobě na víkend, aby naznačili pravidla hry, které se i on stane součástí. O tom, že Terezie zůstane mámou v mysli dítěte i v jeho papírech, samozřejmě nebylo pochyb. Hrál se tu o post otce, na který byli dva adepti. Když Čenkoví naznačili, že chce Ludvík Doru adoptovat, aby mohla nosit příjmení Weberová, tvářil se naprosto odmítavě a mlátil zlostí do stolu tak vehementně, až měl klouby červené a hrníček s kávou se odporoučel na buklákový koberec. Vysvětlovali mu to logicky. Chtějí v novém bydlišti působit se vším všudy jako pokrevní rodina, nemají zapotřebí budit pozornost kvůli odlišnému příjmení. Když po hodině přesvědčování Čeněk přistoupil na jejich podmínky

a sám navrch slíbil měsíční výživné, přišli ještě s další várkou pečlivě naporcovaných informací, které mu Ludvík naservíroval místo předkrmu. „Když bude Dora Weberová, považuji za samozřejmost, že mi bude říkat ‚tati‘. A vy, Čenku, pro ni budete ‚strýcem‘. Takto by vás měla do budoucna malá oslovovat i vnímat.“ Čeněk to musel spláchnout pravou moravskou pálenkou, aby byl schopen nová pravidla přijmout a stoupnout si na startovní políčko, které mu z dcery udělalo neteř. Ludvík mu pak nabídl, aby k nim každou druhou neděli přijel na návštěvu, a on to tak dodržoval.

Měli jen jedinou podmínku. Když dorazí, musí být střízlivý, jinak má smůlu a Dorku neuvidí. Čtyři roky to tak fungovalo, nikdy to nepokazil. Dvě neděle v měsíci stáli na peronu přerovského nádraží a vítali na nástupišti číslo dvě ‚strýčka‘ Čenka, který v 10.15 přijížděl rychlíkem z Prahy. Vlažně se objali, společně poobědvali, poseděli u nich doma, prošli se parkem nebo kolem řeky Bečvy a v 17.25 zase stáli na perónu a mávali odjíždějící návštěvě. Terezie zpětně vzpomínala, že Dorka ‚strýcovy‘ návštěvy milovala, uchvacoval ji svými magickými triky, které sypal z rukávu, strašně ráda se od něj nechala pošťuchovat i mazlit. Když šla do první třídy a u nich doma vrátil novorozený Tomášek, Čeněk se, bůhvíproč, stáhl. Přestal k nim jezdit, jen občas zatelefonoval nebo poslal pohled, z něhož bylo na první pohled patrné, že zase jede v pití i sebelítosti. A tahle kombinace pro něj byla zárukou sebedestrukce. Vymlouval se, že s příchodem nového člena do jejich rodiny se už cítí i jako přebytečný ‚strýc‘ a chtěl by být raději v ústraní. V Dořiných sedmi letech se u nich doma párkrát nečekaně zjevil, ale v té době

už neplatil ani slíbenou stokorunu výživného. Peníze neměl, scházely mu až zoufale, stěžoval si na to a padal ke dnu.

Nad svým prvním mužem se Terezie zpětně rozněžňovat nechtěla, ale Dorčina poznámka o tom, že navštívila Čenka v blízkém hospici, ji zasáhla. A hlavně jí v mozku brnkala dvě slova: Arnošt Adamec. „Řekl mi, že se kvůli němu bojí umřít. Nechápala jsem to. Víš, kdo to je, mami?“ ptala se jí dcera. Tsss... na toho ožralu si nemohla nepamatovat. V době, kdy Čeněk pracoval v jedné pražské nálevně jako číšník, bylo tohle jméno u nich doma dost frekventované. To on, průserem smrdící Arny, tahal Čenka pod hladinu. Ještě dnes si v hlavě dokázala promítnout jeho pokřivený ksicht. Měl podlouhlou hlavu a oči blízko sebe, takřka u kořene ostrého nosu, nosil kotlety a kozí bradku. Pamatovala si, že měl neskutečně dlouhé bílé chlupy na narůžovělých ramenech a pažích... dokonce i na krku mu vlály. Už napohled jí byl odporný, úplně ji odpuzoval, a když si ho Čeněk přivedl nalomeného domů a chtěl po Terezii, aby mu uvařila kafe, pokaždé mu do něj s gustem plivla. Milionkrát svému muži jeho přítele vyčítala, prosila ho na kolenou, ať se s tím grázlem nepakuje, ale nebylo jí to nic platné. Naposledy ho viděla někdy v osmašedesátém. Pak šel snad sedět a chvíli byl klid, jenže potom zjistila, že Čeněk za sebou tahá problémy, a je jedno, kdo mu jde v patách. Když Arnošt zmizel do vězení, našli se další kamarádi, se kterými se utápěl v kořalce a sebelítosti.

Teď o tom vyprávěla Dorce, a ještě po letech cítila v krku takovou úzkost, že jí od ní nepomohl pohárek vody, ale až zklidňující prášek, který si brávala jen střídme a při zvlášť naléhavých až dusivých situacích. Dorka byla chápavá. Nechtěla

se víc babrat v minulosti svých rodičů. Přehodila výhybku na příjemnější téma. Mluvila o tom, že Míša začala chodit se spolužákem Jakubem a že Pavel z toho šílí, protože si myslí, že má holka na nějaké randění čas. Obě se tomu smály, Terezie o to víc, že *tohle* ona vždycky předpovídala. Její zeť byl milující manžel a otec, ale někdy to s náklonností ke svým holkám až přeháněl. Schválně tlachaly a naoko Pavla pomlouvaly, jen aby nemusely řešit další jméno, které Dora v souvislosti s Čenkem vyslovila: Johanna Mádlová.

Johanna se po náročném dni dostala do vany až něco před jedenáctou hodinou. Dala si do koupele pěnu a lehla si s nohama mírně pokrčenýma, protože vana nebyla zdaleka tak velká a pohodlná, jak by si přála. Vypadala, jako kdyby měla do svého klína přijmout muže, ale to rozhodně neměla v úmyslu. Do pravé ruky si vzala knížku a začetla se do jejího příběhu. Byl to její rituál, dělávala to pokaždé. Čtení pro ni bylo zárukou, že jí unavená hlava nesklouzne pod hladinu a ona se pod nánosem vanilkové pěny neutopí. Zásadně četla knihy německých autorů a vždycky v originále, nikdy nic jiného. Když k ní její máma dvakrát do roka přijede ze Stuttgartu, přiveze jí ve svém malém volkswagenu balík knížek, kterými se Johanna po nocích prokousává. Není vybíravá, čte všechno, od klasiky přes pohádky až po erotickou literaturu, jen detektivky moc ráda nemá. Přijdou jí složité, příliš těžké na to, aby jí dělaly příjemnou společnost v čase, kdy relaxuje mezi obláčky sladce vonící pěny.

Dneska ji ale čtení jaksi nenabílo, nenaplňovalo ji, obsah vnímala jen mlhavě, k pěti odstavcům se musela opakovaně vracet, navíc bojovala s tím, že některé německé obraty nechápala. Její mozek zaměstnávaly jiné věci, které jí do hlavy nepřinášely pořádek, ale spíš řadu opakujících se otazníků. Toužila o svých pochybnostech mluvit s Martinem, ale nechtěla rušit klid předvánočního, na první pohled poklidně přicházejícího pátečního večera. Zakousli by se do sebe a hádka by nabourala jejich společný víkend. Nemohla by počítat s ranním sexem ani s výletem do předvánoční Vídně, a už vůbec ne s nákupy, který její přítel k smrti nenáviděl. Kvůli Johanně je ale párkrát do roka strpěl. I kvůli jejich malému Maxovi, který si od Ježíška přál džíp na dálkové ovládání.

Měla v plánu si v hlavě srovnat *co, komu a za kolik*, jenže mozek to všechno bojkotoval. Chtěl po Johanně, aby odpočívala a proplouvala myšlenkami příjemnými, takřka hebkými. A těch měla dost, stačilo zalovit v paměti, zavřít oči a nechat se unášet proti proudu času. Ruce si dala pod sebe, aby si je zahřála v horké koupeli... a už jí pod víčky tancuje. Je malá, asi tříletá, možná jsou jí čtyři roky, ale určitě ne pět. To ví s jistotou, protože její otec zemřel, až když oslavila páté narozeniny. A tyhle Vánoce s ní ještě byl, užíval si dny volna, zdobili stromeček a ona vnímala punc jedinečné atmosféry. Babička, sudetská Němka, která dětství a část mládí prožila v Čechách, trvala na typicky českých Vánocích. Kapr, bramborový salát, jedlička, drobné ozdoby z oříšků a šustivého papíru, české koledy... a hlavně Ježíšek s dárky. Táta jako pravý Němec lpěl na jiných tradicích, převzatých po svých předcích. Sestavoval zvonící stromeček, kterému říkal „andělské zvonění“, miloval

kýčovitě ozdoby ve tvaru zvířat a muchomůrek, ale hlavně trval na sadě skleněných ozdůbek, které jeho pradědeček vyráběl v továrně v městečku Lauscha. Širokou jedličku zdobil taky dekoracemi z leoninských drátků a vysmíval se sudetské babičce: „Christkind, jakýsi Ježíšek? Kdepak!“ On tvrdil, že k nim dárky přinese vznešený Weihnachtsmann, který cestuje na divokém větru, má dlouhý plášť s kapucí a zrzavé vlasy i vousy. Malá Johanna stála někde mezi nimi – tátou a babičkou. Jejich rozdílné pojetí ale nebylo zdrojem hádek nebo nevraživosti, ti dva se pošťuchovali s humorem a nadsázkou. Babička schválně hudovala česky, rozuměla jí jen máma a Johanna, ale táta ne – ten česky neuměl ani kýchnout, jak s oblibou říkala babi. Nakonec ráda prohrála a slavila v zeťově duchu – místo kapra připravila pečenou štiku a candáta na roštu, společně s mámou chystala pro široké příbuzenstvo konšelskou mísu a do ní vkládala kousky vepřové pečeně, kachny, husy, krůty, uzeného masa a smetanových klobás. Pak vyválela a zabalila jablečný závin, do kterého přidala kompotované třešně. Vrcholem sváteční tabule se u nich stal ovocný salát s příchutí šampaňského, ke kterému hosté přikusovali saskou rozinkovou štolu nebo bavorské perníkové koláčky. Všechno veselí toho dne se soustřeďovalo na Johannu, která byla jediným dítětem v rodině, takže ji zavalila kopa hraček, kterých se nemohla nabažit. Jejich byt ve starém činžovním domě byl rozlehlý a Johannin pokojíček patřil i spoustě panelek, plyšáků, mašinek a míčů, která milovala.

Šťastná vzpomínka má stříh. Johanna si pohybem pravé nohy napustila do vany další dávku horké vody, pěna stoupla a ona ji měla až po bradu. Jemně praskající bublinky cítila

až v nose, byly tak štiplavé, až jí vháněly do očí slzy. Pod víčky už měla ale další Vánoce. Byly úplně jiné než ty předešlé. Chudší, smutnější, s odlišnou atmosférou i kulisami. Táta byl po smrti, jejich byt už patřil cizí rodině a ona s mámou žila v šedivém dvoupokojovém příbytku na okraji Stuttgartu, kde měly levnější nájem, ale zato mnohem horší společnost sousedů – tureckých povalečů a práce se štítících vagabundů. Máma, která do té doby nikde a nikdy nepracovala, se zapracovávala jako dělnice v malé továrničce na šroubky, vracela se domů unavená a málomluvná, trápily ji puchýře na dlaních a mučilo vrozené astma. Slibovala Johanně, že bude šetřit, aby se z tohoto ghetta co nejdříve vymanily. Chodila do práce, dusila se, ale vytrvala. I babička jim dávala naději, že s penězi pomůže, uklízela v nemocnici, roznášela letáky a štrikovala na kšeft ponožky. Vydělky pak ukládaly na společný účet a co na konci měsíce zbylo, to máma dávala stranou.

Všem jim chyběl táta, stýskalo se jim po jeho halasné povaze i po bezstarostném bytí. Když jí bylo devět, konečně se přestěhovaly do pěkného, prosluněného bytu v domě poblíž Schillerova náměstí. S penězi ale pořád bojovaly, mámino astma se zhoršilo, a když oslavila Johanna dvanácté narozeniny, byly už závislé jen na invalidním a sirotčím důchodu. Od patnácti let chodila Johanna prodávat na benzínovou pumpu kafe a koláčky, aby víkendovým výdělkem rodině pomohla. Každá marka dobrá. V sedmnácti se vyučila prodavačkou, nastoupila do obchodního domu Der Faden a konečně se jim díky její pravidelné mzdě zase začalo dařit.

Jasně si pamatuje na první Vánoce, kdy mohla mámě i babičce koupit krásné dárky a navržit na stůl všechny dobroty,

které si dopřávaly s otcem. O dva roky později ale bylo zase všechno jinak. Její dvě ženy s ní nemluvíly, zarytě mlčely a pusy otevřely jen ve chvíli, kdy ji žádaly, aby se rozešla s o dvacet let starším Čeňkem, který pro ni rozhodně není příslibem dobré budoucnosti. Vždyť by mohl být její otec! Ona se ho ale nechtěla vzdát, hádala se s matkou i babi a dotčeně vykřikovala: „Co je na tom, že mně je devatenáct a jemu skoro čtyřicet? Je snad pro lásku rozhodující číslo?“ A pak si vyslechla dramaticky sekaný argument: „Ne-ho-dí se k to-bě!“

Voda ve vaně stydla, pěna postupně vyprchávala. Johanna vytáhla špunt a zabalila se do velké osušky. Minula zrcadlo a mírně z boku si prohlédla svou postavu. Na to, že jí je padesát, vypadá dobře a ví to. Štíhlá, vysoká, útlá ramena a drobná, úplně holčičí prsa. Tvář má taky hladkou a jemnou, málokdo by jí hádal její věk, vypadá jako pěkná čtyřicátnice, i díky tomu si může dovolit mít muže o osm let mladšího. Klapalo jim to ve vztahu, v posteli i v práci, byli sehraní a ona byla ráda, že zrovna Martina urvala pro sebe.

Hodila na sebe saténové pyžamo a zamířila do ložnice. Martin spal a malý Max se protahoval v postýlce. I Johanna chtěla spát, ale nemoha zabrat, zas tak často se do svých vzpomínek nenožila, a když ano, měla pak problémy usnout. Stejně jako teď.

„Proč se furt vrtíš? Nad čím teď zase přemýšlíš?“ otočil se k ní Martin nevrle. „Teď?“ zeptá se Johanna, jako kdyby jeho otázka byla podstatná. Dala jí ale prostor k odpovědi, k několika slovům, která Martina namíchnou, o tom nepochybovala. Chvilku váhala, jestli ho popichovat a drásat, nakonec pronesla: „Přemýšlím o Čeňkovi.“

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Pomněnkové matky.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.